

2. Nedelja ali praznik. 1. ura: Branje, 2. ura: risanje, 3. ura: žensko obrtništvo.

Popoldne. Za vse skupaj vsako nedeljo in praznik 1 uro kršanski nauk.

Za kratek čas — še bolj pa za poduk kaj.

Dragi moj stričnik!

Želel si v svojem pismu, ki so mi ga prinesle predzadnje „Novice“, naj Ti povem: ali tiste verižice, ki jih je neka tujka po ulicah v Kamniku prodajala, imajo res toliko moč, da ozdravijo vse bolezni? in ali jih je res tudi v Ljubljani dokaj spečala?

Rad Ti povem, kar vem.

Pred blizo sto leti je učeni laški natoroznanec Galvani svetu razodel čudno moč elektrike (tiste moči, ki je v blisku ali nebeškem ognju), ktera se pa tudi izbudí, ako se dve razločne kovini, na priliko, kosček bakra ali kufra in pa kosček cinka itd. po sosebni sestavi dotikujete. Ne morem ti tukaj razlagati na drobno te reči, ktero morejo le v fiziki podučeni ljudje razumeti; le toliko ti povem, da v takih elektro-galvaničnih sestavah in verižicah se izbuja prečudna moč elektrike. Al take verižice morajo biti po natornih postavah sestavljene; če ne, nimajo celó nobene moči in so to, kar je tvoja mesingasta verižica, ki jo imaš za uro v žepu. Lej! ravno to so bile tudi tiste verižice, ki jih je tista tujka po Kamniku in Ljubljani in Bog vé kje še prodajala in ljudi sleparila. Pravil mi je nek gospod, da je profesor fizike gosp. dr. Mitteis s Fechnerjevim multiplikatorjem in z Gaugainovim tangentnim bussolom preiskoval te verižice, pa ne tirú ne sledú ni našel elektrike. Že na prvi pogled so se učenemu človeku kazale te verižice po svoji sestavi to, kar so — gôla sleparija, ktere pa je omenjena tujka tudi v Ljubljani — nek brez vse prepovedi prodajala. Smejal bi se bil, ko bi bil vidil, kako so se tû in tam trgali ljudje za tega zlomka, čeravno ga je prekanjena sleparica po goldinarji prodajala. Posebno mokarce so planile po njih kakor po pšenici, kadar je po 1 gold. mernik. Neki mlad gospod, ki je znal francozki brati, je ogledovaje pri vozu to robo, glasno bral napis na ploščicah: „chaine galvanique electrique“ — ko pa izgovori besedo šên, plane neka branjevka k vozu, moli svoj bankovček pa kriči: „še meni eno, še meni eno, da se znebim tega poštalenca, ki mi nagaja vsakega pol leta.“ Mislila je abota, da francozki šên (chaine), ki pomeni „verigo“ ali „ketino“, je slovenski šên — zlo navadna bolezen. Res je nek, da kakih 200 gold. je v Ljubljani skupila zvita sleparica. Al veselje, da si bojo kupci pregnali svoje bolezni, ni dolgo trpelo; kmali so po pametnih ljudéh prepričani bili, da so se le kakor miši v past vjeli. Zdaj pa še se celó sramujejo, da so se tako oslepariti dali, ko so na nemških popisih, ki jim jih je Lahinja ali kar koli je bila, z verižicami vred dajala, da te verižice pomagajo posebno tistim ljudém, ki so kadaj francoze imeli. Naše poštene mokarce po nobeni viži nočejo francozove biti.

Vidiš, dragi moj, tako se vjame neumnost na limance. Al saj to dobro je sleparica naredila, da so nekteri ljudje se vendar morebiti zmodrili in da ne bojo kupovali, kar se jim s širocimi ustmi pripoveduje. Od gosposk pa tudi pričakujemo, da vprihodnje bojo ustavile — tako trgovino. Pozdravlja Te

Tvoj odkritosrčni stric
Matija.

V Ljubljani na sv. Medarda dan.

O zadevah matice slovenske.

Iz Maribora. Tudi tû smo začeli obljubljeni prineske za slovensko matico priplačevati. Ker pa jih ne moremo vsakikrat v Ljubljano pošiljati, in ker želimo, da ne ostanejo denarji brez obrest, smo sklenili, jih za ta čas v tukajšno hranilnico založiti. Zato tudi prosimo one gospode, ki so se na mariborskem načrtu podpisali, da bi svoje prineske našemu denarničarju dr. Pavliču poslali, ki jih bo po tem sklepu shranil.

Kratkočasno berilo.

„Jez“ nisem „Jez“

ali:

Nakazen na Ljubelji.

(Dalje in konec.)

Rečeno — storjeno. Vendar pa v Celovcu še v dnevnik zapišem: „Ljudje so ljudje; tako na Koroškem kot na Kranjskem. Kar pa se Belaka in Celovca tiče, moram odkritosrčno reči, da tam so se mi prilegli ljudje, tû pa pivo“. S tem zakladom pridobljenih skušinj jo iz poglavnega korotanskega mesta pobrišem in čez plodno ravnino in dolgi dravski most do znožja ljubelskega velikána z veliko težavo prikrešem — kajti škornja me tako ožuli, da me trije žulji, večí kot laški lešniki, opominjajo, da „jez sem vendar jez“. Ljubelj me sprejme v senco svojih priletnih bukev. V začetku ste mi samota in tihota prav všeč; mnogotere misli o pretečenih letih, o pričujočnosti in od prihodnosti se mi podijo po glavi, in tako sprehajajo tudi razni občutki moje srce, zdaj sladki, zdaj grenki, zdaj veseli, zdaj skeleči — pa tudi noga le huje in huje me skelí. Nadjam se, da vsak lahko zapopade, da pri takih okoliščinah ni bilo od „filozofiranja“ ne duha ne sluha več. — Večkrat počivam — se vé, pa tudi zdihujem — se zná. Šantam ravno po nekem brdicu, kar se mi v tej samoti zazdi, kakor da mi na ušesa glas bobna doní in da slišim šumenje jakega slapa. Nekoliko postojim in premišlujem, ali ni li to le plod fantazije — pa bobnenje in šumenje ne nehate. Ravno ko nekoliko v dol grem, se srečamo z vojaki hrabrega koroškega polka, ki so, Bog vé, od kod? v Celovec marširali. Grem memo njih in pridem na most, pod katerim se voda z velikim šumenjem v globino valí. Tû obstanem in ogledujem slap, kar slišim, da vojak k svojemu pajdašu beseduje: „Glej! — pravi — tukaj je hudič svojo mater kôpal.“ Njega bližnji tovarši se na vse grlo krohotajo — pa tudi jaz ubogi betežec se nekoliko pomuzam. Ko vojaki odidejo, se vsedem na rob strme peči in od tod vès slap pregledam. Ravno gost oblak solnce zagrne in slap vès pepelnat postane, in zdí se mi, ko da bi dereči valovi, ostudno čvičaje in vekaje, se dalje in dalje valili, — pa to moje srce tako britko presune, kot da bi se bila vsa bolečina iz noge va-nj preselila. Začnem tožiti: „Odkod nek prideš vodica in kam hitiš? Iz žil starega Ljubelja ti primoziš, tekaš, skakaš, padaš — se zaležeš v bistro Dravo, pridrviš ž njo vred v mogočno Donavo in se z obema na vse zadnje zgubiš — v črno morje. — Joj meni! prav tako se bo v črnem morji skrite prihodnosti morebiti vse moje upanje zgubilo.“ Zdaj me pa noga tako zaskelí, da malo ne, da se v slap ne prekucnem; jo zavrnem toraj na cesto in godrnjam med zobmi: „o ti bebasti grški modrijan, ki si takrat, ko ti je naložen voz noge povozil, jo sprožil, da na svetu je vse le senca, — privošil bi ti svoje bolečine. — Slika mojega „jez nisem jez“ čedalje bolj obleduje. Ravno pa, ko vès pobit na cesto stopim, na bližnjem vrhu piškati slišim. To je žvrgolelo, zdaj glasno, zdaj poje-